

Obr.6

Královské Stachy /
Stachy

Historická kolorovaná
pohlednice
Panoramatický pohled od
severu

Obr.7

Královské Stachy /
Stachy

Historická pohlednice
Pohled na součást
náměstí, budovy
s obchody při hlavní
komunikaci směr
Kašperské Hory

Obr.8

Královské Stachy /
Stachy

Historická pohlednice
Panoramatický dálkový
pohled od jihu
V pozadí vpravo vrchol
Javorník

2 ANALYTICKÁ ČÁST

Kvalita veřejného prostoru podstatně ovlivňuje nejen podobu sídla, ale i jeho fungování, prosperitu, bezpečnost a v neposlední řadě také tělesné a duševní zdraví jeho obyvatel. I malá změna k lepšímu může být impulsem pro ekonomický, sociální a architektonický rozvoj. Skrze veřejný prostor také poznáváme kulturní hodnoty sídla, povahu jeho společnosti i jednotlivých lidí. Bez atraktivních veřejných prostranství, která zvou k účasti na společném dění a umožňují pestrou škálu činností, by sídlo nebylo sídlem, ale pouhým shlukem staveb.

2.1 VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Zájmové území pro Územní studii veřejných prostranství se nachází v k. ú. Stachy.

Obec Stachy se nachází v okrese Prachatic v Jihočeském kraji, leží zhruba 10 km severozápadně od Vimperka, 26 km sz. od Prachatic a 60 km szs. od Českých Budějovic. Žije zde přibližně 1 100 obyvatel. Obcí prochází silnice II/145, od ní se v západní části odděluje silnicí III/14514. Počáteční úsek této komunikace Stachy - Michalov délce cca 1 km j samostatným řešeným územím v rámci ÚSVP obce Stachy.

Historicky je obec Stachy přirozenou spádovou obcí pro široké okolí, přesto nepatří mezi obce s rozšířenou působností.

Požadavek na pořízení územní studie veřejného prostranství nevychází z platného územního plánu stachy z roku 2002 ani jeho následných změn, ale z potřeby obce řešit neucelené veřejné prostranství včetně bezpečné dopravy ať již automobilové nebo pěší o celkové rozloze řešeného území 225,5ha.

Předmětem řešení územní studie veřejného prostranství jsou dvě lokality — lokalita směr Michalov s ozn. A a centrální část sídla s ozn. B.

Řešeným územím s ozn. A je tzv. rovinka mezi sídlem Stachy a lokalitou Michalov, na které dochází k zahušťování zástavby – celková rozloha cca 0,25 ha.

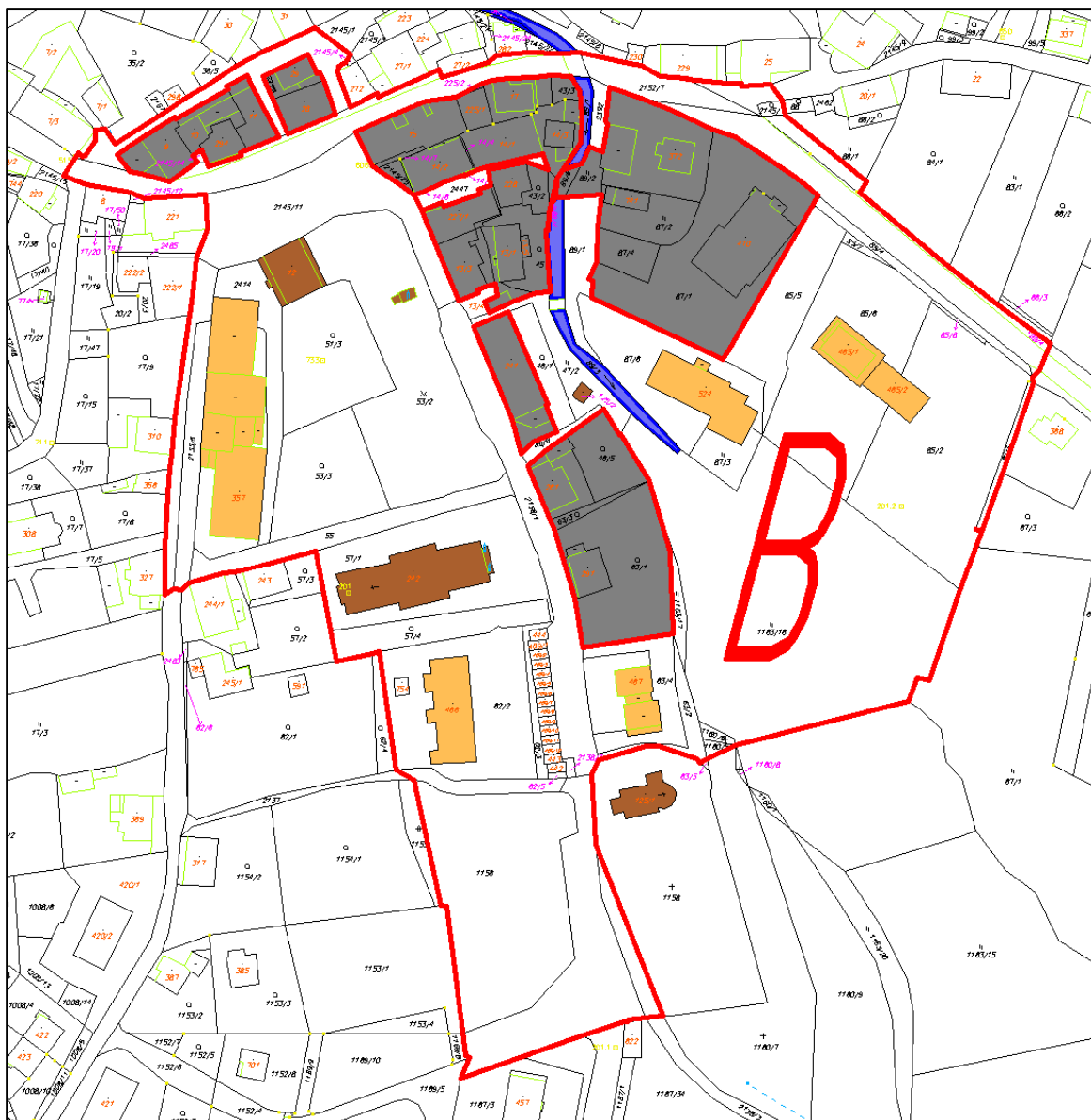

Obr. A – situace mezi Stachy a Michalovem (řešení pouze při silnici II/145)

Řešené území s ozn. B je definováno jako centrální část sídla Stachy, v prostoru veřejného prostranství ohraničeného základní školou, kostelem, obchodem potravin a stávající bytovou zástavbou s návazností přes Jáchymovský potok na plochu autobusového nádraží.

Šířeji je zájmové území vymezeno od vstupu do obce po silnici II/145, podél stávající zástavby na náměstí obce až k hotelu Stachov, odtud zpět na náměstí kolem základní školy ke kostelu Navštívení Panny Marie, dále do prostoru kolem mateřské školy a sportovního hřiště až k bytovým domům a zpět podél hřbitovní zdi přes Jáchymovský potok zpět na plochu autobusového nádraží. Zakomponován je i prostor pietní síně a součástí je komunikační propojení náměstí s autobusovým nádražím i za obytnými budovami na severní straně náměstí včetně řešení přístupu do školy lidového umění. (viz obr.B)

Celková rozloha lokality B je cca 5,5ha

Obr.B – situace vymezení řešeného prostoru centra Stachy

Vysvětlivky k obr. B:

červená barva – ohraničení řešeného prostoru

šedě podbarveno – plochy vyjmuté z řešení (jedná se o soukromé pozemky, pozemky stávající zástavby)

hnědá barva – kulturní památky (kostel, hřbitovní kostel, kaple)

žlutá barva – občanské vybavení (autobusové nádraží, zdravotní středisko, základní a mateřská škola)

modrá barva – koryto Jáchymovského potoka

Další odkazy:

Kraj:	Jihočeský (NUTS3 – CZ031)
Okres:	Prachovice (NUTS4 – CZ0315)
Obec:	Stachy (NUTS5 – CZ0315550515)
Katastrální území:	Stachy
Výměra obce:	2,817 km ²
Počet obyvatel:	1 156 (k 1. 1. 2017)
Pověřený obecní úřad:	Stachy
Správní obvod:	Vimperk

GPS souřadnice: 13° 39' 60" E , 49° 6' 6" N

Nadmořská výška: 738 m n. m.

První písemná zmínka: rok 1578

Části obce Stachy: Bláhov, Chalupy, Churáňov – samoty, Jaroškov, Jirkalov, Krousov, Krdunatce, Kůsov, Lesní Chalupy, Michalov, Říhov, Stachy, Šebestov, Úbislav, Zadov

2.2 ŠIRŠÍ VZTAHY

Obec Stachy leží na úpatí pohoří Šumava, jihozápadně od Stach se vypíná vrch Popelná hora (1095m), dále Churáňovský vrch (1118 m) a jižně Hrb (1074 m). Protéká jimi Jáchymovský potok, který se za vesnicí stéká s říčkou Spůlkou, přítokem Volyňky.

Z hlediska širších vztahů jsou pro řešené území významné především záměry obsažené v Zásadách územního rozvoje Jihočeského kraje (dále ZÚR JČK) týkající se silničních komunikací.

ZÚR JČK vymezují tyto koridory územních rezerv pro záměry veřejné dopravní infrastruktury:

D/U Silnice II/145 – obchvat obce Stachy - územní rezerva pro záměr přeložky na silnici II/145. Koridor územní rezervy je vymezen v šíři 100m. Dotčená katastrální území: Hodonín u Zdíkovce, Jaroškov, Stachy, Úbislav, Zdíkovce.

Obecné principy pro návrh

Navržené úpravy veřejného prostoru v sídle a zejména centrálního veřejného prostoru (náměstí, park, okolí kostela, obřadní síně) vychází z původního geometrického založení obce a historicky daných základních principů (vesnice přírodní nepravidelné formy – uliční/silniční). Navržené řešení tak respektuje původní charakter obce a nadále ho rozvíjí s ohledem na současně možnosti architektonické i stavební. V případě dalšího vývoje obce tak s ohledem na současné standardy je nutné zavedení některých prvků novodobého charakteru a v mobilitě používat drobné atributy užívané i v městském prostředí. To se týká i materiálových povrchů, kdy v úseku od historické návsi k veřejnému předprostoru bývalého zámku původní principy spoluutvářející venkovský ráz, přirozeně přechází do soudobých povrchů a postupů. Nové přístupy k novým vyústěním pramenité vody nebudou řešena městským způsobem (kohoutové pítka, atd.).

Komunikace a veřejný prostor

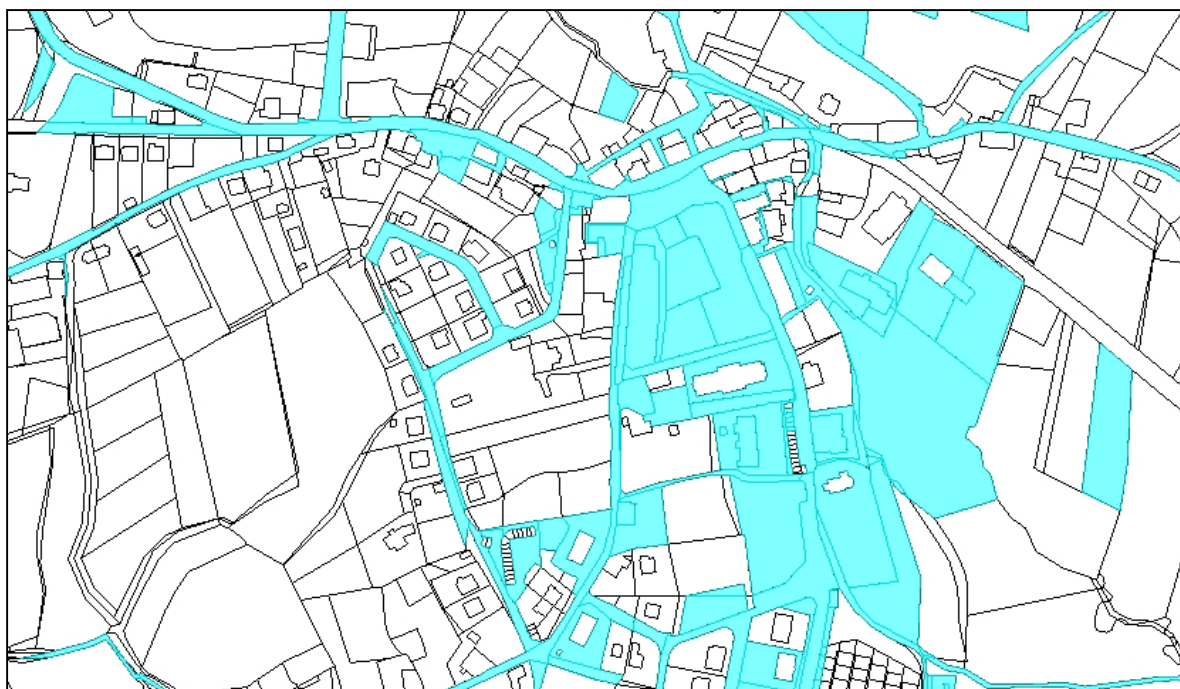
Obcí v kontaktu s jejím centrem v řešeném území (B) prochází silnice II/145 (Petrovice u Sušice - Hartmanice - Kašperské Hory - Stachy - Zdíkov - Vimperk - Husinec - Netolice). Z ní odbočuje silnice III. třídy směr Zadov. Její počáteční úsek, tzv. rovinka mezi Stachy a Michalovem, je druhým ve studii řešeným územím (A).

Autobusové nádraží se nachází v obci na jejím východním kraji v docházkové vzdálenosti od centra přímo při komunikaci III/145. Autobusové linky dálkových spojů jedoucích z Prahy či Plzně zastavují ve Stachách vždy na autobusové zastávce na autobusovém nádraží (nyní funkčních 8 nástupišť). Jsou to linky provozované různými dopravci, nejčastěji ČSAD AUTOBUSY České Budějovice. Do Čkyně jezdí i regionální linky z Vimperka, Sušice, Strakonice či Prachatic, provozované regionálními dopravci (např. dopravce BUSEM).

Prostranství kolem páteřní komunikace síla i nádraží jsou z podstaty jedněmi z důležitých veřejných prostorů. Jejich podoba je determinovaná dobou jejich vzniku (stavby) a ovlivněna proměnami, kterými veřejná doprava po desetiletí prošla.

Vymezení majetkových vztahů

Níže uvedená mapa zobrazuje pozemky v majetku obce Stachy vč. vybraných území, řešených ÚSVP.

Pozemky v majetku obce Stachy

2.3 CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

2.3.1 Historie

2.3.1.1 Stručná historie obce

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1578. Vesnická památková rezervace. Proslavili ji na přelomu 19. a 20. století tzv. Světáci - lidé, kteří každoročně na jaře opouštěli Stachy a vydělávali ve světě jako zedníci nebo velmi žádaní cirkusoví muzikanti. Na zimu se vraceli domů, žili z úspor a přivydělávali si výrobou dřevěných hraček, dřevěného drátu, sirek nebo násad na domácí nářadí (známé byly stachovské dřeváky a šindele). Obec založili skláři na přelomu 15. a 16. století. Stachy byly také jednou ze svobodných královských rychet. Dodnes se zachovaly cenné ukázky typické šumavské architektury - u silnice na Vimperk stojí široká stavení z roubených klád s nízkými štíty a šindelovou střechou - č.p. 67, 77, 78 a 218. Starší hřbitovní kostel P. Marie Bolestné pochází z r. 1781. Skrovná barokní stavba s nízkou věží v západním průčelí a zvoničkou na střeše lodi záhy nestačila potřebám obce. V letech 1842-1849 byl proto postaven nový velký kostel Navštívení P. Marie, 50 metrů dlouhý a 16 metrů široký, se štíhlou věží v západním průčelí. Fara s mansardovou střechou pochází z 19. století a renesanční portál sem byl přenesen údajně z Kašperských Hor. Na hřbitově je pohřbena známá šumavská figurka - silák Sepp Rankl. Ze Stach pocházel sklář a muzikant Andreas Hartauer (*1839), autor písně Tam v krásné Šumavě (Tief drin im Böhmerwald). Obec byla i v minulosti převážně česká. V roce 1910 zde žilo 2763 obyvatel, z nichž se 184 hlásilo k němčině. Stálo zde tehdy 254 domů. Stachy se chlubí jednou kuriozitou - přímo na travnaté ploše náměstí zde rostou hříby. Poprvé se objevily v roce 1961, kdy se sem při úpravě terénu stavby benzinové stanice přenesla zem i s podhoubím. V roce 1984 se ve Stachách na náměstí urodilo 246 hub. V sezóně je na travnatou plochu vstup zakázán a houby se zde samozřejmě sbírat nesmějí. V roce 2003 otevřeno Muzeum historické hasičské techniky.

2.3.1.2 I. vojenské mapování

I. vojenské mapování probíhalo v letech 1780-1783. Z mapy je patrná především hlavní cesta od východu na západ, odbočka směrem na jih ke kostelu. Zřetelné je i vodstvo, Jáchymovský potok se všemi rameny a prameny ve svahu Popelné hory a v rašeliništi i jeho část, kdy pod Stachy mění název na potok Spůlka. Zástavba sídla se